

සංයුත්ත නිකාය

මහා වග්ගේ

12.2.1. ධම්මවක්කප්පවත්තන සූත්තන්

12.2.1. දහමිසක කරකැවීම ගැන වදාල දෙසුම

ඒවා. මේ සූත්තන්, ඒකා සමය හගවා බාරුණසිය. විහරති ඉසිපතනේ මිගදායේ. තතු බෝ හගවා පක්ෂ්වවග්ගියේ හික්බූ ආමන්තේසි: “ද්ලේ මේ හික්බවේ, අන්තා පබ්බජිත්තේන න සේවිතබා. යෝවාය කාමේසු කාමසුබල්ලිකානුයෝගේ හිනෝ ගම්මෙම් සෝප්ප්‍රේජ්ජනිකේ අනරියෝ අනත්පසංභිතේ, යෝවාය අත්තකිලමථානුයෝගේ දුක්බෝ අනරියෝ අනත්පසංභිතේ. ඒතේ තේ හික්බවේ, උහො අන්තේ අනුපගම්ම මජ්ඩිමා පටිපදා තථාගතේන අහිසම්බුද්ධා වක්බූකරණී ක්‍රාණකරණී උපසමාය අහික්ද්කාය සමබෝධාය නිබානාය සංවත්තනි. කතමා ව සා, හික්බවේ, මජ්ඩිමා පටිපදා තථාගතේන අහිසම්බුද්ධා වක්බූකරණී ක්‍රාණකරණී උපසමාය අහික්ද්කාය සමබෝධාය නිබානාය සංවත්තනි: අයමේව අරියෝ අවය්ගිකේ මග්ගේ, සෙයාරිදා: සම්මාදිවයි සම්මාසංක්පේ සම්මාචාවා සම්මාකම්මන්තේ සම්මාආජ්වෙය් සම්මාචාවාමෝ සම්මාසති සම්මාසමාධි. අය. බෝ සා හික්බවේ, මජ්ඩිමා පටිපදා තථාගතේන අහිසම්බුද්ධා වක්බූකරණී ක්‍රාණකරණී උපසමාය අහික්ද්කාය සමබෝධාය නිබානාය සංවත්තනි.

මා විසින් මෙසේ අසන ලදී.

එක් සමයෙක්හි භාගාවතුන් වහන්සේ බරණැසු ඉසිපතන මිගදායෙහි වැඩවසන සේක. එහිදී භාගාවතුන් වහන්සේ පස් දෙනෙකුගෙන් සූත්තන් භික්ෂාන් ඇමතු සේක.

“මහණෙනි, මේ අන්ත දෙක පැවිද්දන් විසින් සේවනය නොකළ සූත්තන් ය. යම් මේ කාමයන්හි කාමසුබයෙහි ඇලී ගැලී වාසය කිරීමක් ඇදේද, එය හින ය. ග්‍රාම්‍යය ය. පෘථිග්‍රන්ථ අයන් ය. අනාර්ය ය. අයහපතින් සූත්තන් ය. යම් මේ තමාව ක්ලාන්ත වන අයුරින් දුකෙහි යෙදිවීමක් ඇදේද, එය දුක ය. අනාර්ය ය. අයහපතින් සූත්තන් ය.

මහණෙනි, මේ අන්ත දෙකට නොපැමිණ තථාගතයන් විසින් මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව විශේෂයෙන් අවබෝධ කරන ලද්දේ ය. එය දහම් ඇස ඇති කරවයි. නුවණ ඇතිකරවයි. කෙලෙස් සංසිද්ධුවීම පිණිස, විශිෂ්ට ඇළය ඇති කරවීම පිණිස, සත්‍යාචන්ධිය පිණිස, නිවන පිණිස පවතියි.

මහණෙනි, තථාගතයන් විසින් විශේෂ කොට අවබෝධ කරන ලද දහම් ඇස ඇති කරවන, ඇළය ඇති කරවන, කෙලෙස් සංසිද්ධුවන, විශිෂ්ට ඇළය පිණිස පවතින ඒ මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව කුමක් ද? මෙසේ මේ ආර්ය අඡ්‍රාංගික මාර්ගය ම ය. එනම්; නිවැරදි දැජ්ටිය ය. නිවැරදි සංකල්පනා ය. නිවැරදි ව්‍යවන භාවිතය ය. නිවැරදි කායික ක්‍රියා ය. නිවැරදි දිවි පැවැත්ම ය. නිවැරදි විරෝධ ය. නිවැරදි සිහිය ය. නිවැරදි විත්ත සමාධිය ය. මහණෙනි, මෙය වනාහි තථාගතයන් විසින් විශේෂ කොට අවබෝධ කරන ලද දහම් ඇස ඇති කරවන, ඇළය ඇති කරවන, කෙලෙස් සංසිද්ධුවන, විශිෂ්ට ඇළය උපදාවන, සත්‍යාචන්ධිය කරවන, නිවන පිණිස පවතින ඒ මධ්‍යම ප්‍රතිපදාව ය.

ඉදා බෝ පන හික්බවේ, දුක්බං අරියසව්ව: “ජාතිපි දුක්බා, ජරාපි දුක්බා, වායාධිපි දුක්බෝ, මරණම්පි දුක්බං, අජ්පියේහි සමපයෝගේ දුක්බෝ, පියේහි විජ්පයෝගේ දුක්බෝ, යම්පිවිජං න ලහති තම්පි දුක්බං,

සංඛ්‍යාත්තේන් පක්ෂීවුපාදානක්බන්ධා දුක්ඛා”. ඉදී බෝ පන හික්බවේ, දුක්බසමුදයෝ අරියසවිව්: “යායා තණ්හා පෝනෝහවිකා නන්දිරාගසහගතා තතු තත්තාහිනන්දිනි, සෙයාලිදී: කාමතණ්හා, හවතණ්හා, විහවතණ්හා”. ඉදී බෝ පන හික්බවේ, දුක්බනිරෝධෝ අරියසවිව්: යෝ තස්සායෝව තණ්හාය අසේසවිරාගනිරෝධෝ වාගෝ පටිනිස්සග්ගෝ මූත්ති අනාලයෝ. ඉදී බෝ පන හික්බවේ, දුක්බනිරෝධගාමිනි පටිපදා අරියසවිව්: අයමේව අරියෝ අවියංගිකෝ මග්ගෝ, සෙයාලිදී: සමමාදිවියි....(පෙ).... සමමාසමාධි.

මහණෙනි, මෙය වනාහි දුක්ඛාරය සත්‍යය යයි. ඉපදිම ත් දුක ය. ජරාවට පත්වීම ත් දුක ය. රෝගී වීම ත් දුක ය. මරණය ත් දුක ය. අප්‍රියයන් භා එක්වන්නට සිදුවීම ත් දුක ය. ප්‍රියයන්ගෙන් වෙන්වීමට සිදුවීම ත් දුක ය. යමක් කැමති වෙයි ද, එය නොලැබේයි නම්, එය ත් දුක ය. සංක්ෂේපයෙන් කිවිවෙන් උපාදානස්කන්ද පස ම දුක ය.

මහණෙනි, මෙය වනාහි දුක් භටුනීම නම් ආරය සත්‍යය යයි. නැවත හවයක් සකසා දෙනා, ආශ්වාදයෙන් ඇලෙන ස්වභාවයෙන් යුතු, උපනුපන් තන්හි සතුවෙන් පිළිගන්නා වූ, යම් මේ තණ්හාවක් ඇද්ද, එය යයි. එනම්; කාම තණ්හාව ය, හවත තණ්හාව ය, විහවත තණ්හාව ය.

මහණෙනි, මෙය වනාහි දුක් නිරුද්ධ වීම නම් ආරය සත්‍යය යයි. ඒ තුළිය තණ්හාවේ ම ඉතුරුවීමක් නොතබා, නොඇල්මෙන් යම් නිරුද්ධ වීමක් ඇද්ද, අත්හැරීමක් ඇද්ද, දුරු කිරීමක් ඇද්ද, නිදහස් වීමක් ඇද්ද, ඇල්ම නැති බවක් ඇද්ද, එය යයි.

මහණෙනි, මෙය වනාහි දුක් නිරුද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව නම් ආරය සත්‍යය යයි. ඒ මේ ආරය අෂ්වාංගික මාරගය ම ය. එනම්; නිවැරදි දෘජීටිය ය. නිවැරදි සංකළුපනා ය. නිවැරදි වචන භාවිතය ය. නිවැරදි කායික ක්‍රියා ය. නිවැරදි දිවි පැවැත්ම ය. නිවැරදි විරයය ය. නිවැරදි සිහිය ය. නිවැරදි විත්ත සමාධිය ය.

“ඉදී දුක්බ. අරියසවිවන්ති” මේ හික්බවේ, පූඩ්බෙඩ අනනුස්සුතේසු ධම්මෙසු වක්බු. උදපාදි, දුනාණ. උදපාදි, පක්දුනා උදපාදි, විජ්පා උදපාදි, ආලෝකෝ උදපාදි. තං බෝ පනිදී දුක්බ. අරියසවිව්. පරික්දෙකුයාන්ති මේ හික්බවේ, පූඩ්බෙඩ අනනුස්සුතේසු ධම්මෙසු වක්බු. උදපාදි(පෙ).... ආලෝකෝ උදපාදි. තං බෝ පනිදී දුක්බ. අරියසවිව්. පරික්දෙකුතන්ති මේ හික්බවේ, පූඩ්බෙඩ අනනුස්සුතේසු ධම්මෙසු වක්බු. උදපාදි(පෙ).... ආලෝකෝ උදපාදි.

‘මෙය දුක නම් වූ ආරය සත්‍යය යැ’යි මහණෙනි, මා හට පෙර නොඇසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහළ වූයේ ය. ඇළානය පහළ වූයේ ය. ප්‍රඇළාව පහළ වූයේ ය. විද්‍යාව පහළ වූයේ ය. ආලෝකය පහළ වූයේ ය.

‘ඒ මේ දුක නම් වූ ආරය සත්‍යය වනාහි පිරිසිද අවබෝධය කළ යුත්තේ ය’ යි මහණෙනි, මා හට පෙර නොඇසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහළ වූයේ ය. ඇළානය පහළ වූයේ ය. ප්‍රඇළාව පහළ වූයේ ය. විද්‍යාව පහළ වූයේ ය. ආලෝකය පහළ වූයේ ය.

‘ඒ මේ දුක නම් වූ ආරය සත්‍යය වනාහි පිරිසිද අවබෝධය කරන ලද්දේ ය’ යි මහණෙනි, මා හට පෙර නොඇසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහළ වූයේ ය. ඇළානය පහළ වූයේ ය. ප්‍රඇළාව පහළ වූයේ ය. විද්‍යාව පහළ වූයේ ය. ආලෝකය පහළ වූයේ ය.

“ඉදා දුක්ඛබසමුදයෝ අරියසටවිතන්ති” මේ හික්බවේ, පුබිබේ අනනුස්සුතේසු ධමමෙසු වක්වු. උදපාදි, කදාණ. උදපාදි, පසුකදා උදපාදි, විජ්ජ උදපාදි, ආලෝකේක් උදපාදි. තං බෝ පනිදා දුක්ඛබසමුදයෝ අරියසටවිත. පහාතබන්ති මේ හික්බවේ, පුබිබේ අනනුස්සුතේසු ධමමෙසු වක්වු. උදපාදි(පෙ).... ආලෝකේක් උදපාදි. තං බෝ පනිදා දුක්ඛබසමුදයෝ අරියසටවිත. පහිනන්ති මේ හික්බවේ, පුබිබේ අනනුස්සුතේසු ධමමෙසු වක්වු. උදපාදි(පෙ).... ආලෝකේක් උදපාදි.

‘මෙය දුක් හටගැනීම නම වූ ආරය සත්‍යය යැ’යි මහතෙක්නි, මා හට පෙර තොජුසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහළ වූයේ ය. අදානය පහළ වූයේ ය. ප්‍රජාව පහළ වූයේ ය. විද්‍යාව පහළ වූයේ ය. ආලෝකය පහළ වූයේ ය.

‘എ മേ ദ്രുക ഹവനൈനില നമി വി ആർധ സത്യാധ ലനാഹി പ്രഖാഞ്ചയ കല യ്രത്തേ ഡ’ ഓ മഹാരാജി, മാ ഹവ പെര നോഘ്രൂഡി വിരു ദർമ്മയന്ത്രി ആദ പഹല വിശ്വയേ ഡ. ഷാനയ പഹല വിശ്വയേ ഡ. പ്രജാവ പഹല വിശ്വയേ ഡ. ലിഥ്യാവ പഹല വിശ്വയേ ഡ. ആലേക്കയ പഹല വിശ്വയേ ഡ.

‘පේ මේ දුකු හටගැනීම තම වූ ආර්ය සත්‍යය වනාහි ප්‍රභාණය කරන ලද්දේ ය’ සි මහතෙකි, මා හට පෙර නොඅසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහළ වූයේ ය. ගොනය පහළ වූයේ ය. ප්‍රජාව පහළ වූයේ ය. විද්‍යාව පහළ වූයේ ය. ආලෝකය පහළ වූයේ ය.

“දුද් දුක්බනිරෝධේ අරියසවිතන්ති” මේ හික්බවේ, පුබබේ අනනුස්සුතේසු ධමමේසු වක්වු. උදජාදී, කුදාණා. උදජාදී, පක්දාකුදා උදජාදී, විෂ්ඨා උදජාදී, ආලෝකෝ උදජාදී. ත. බෝ පනිදා දුක්බනිරෝධේ අරියසවිත. සවිජිකාතබන්ති මේ හික්බවේ, පුබබේ අනනුස්සුතේසු ධමමේසු වක්වු. උදජාදී(පෙ).... ආලෝකෝ උදජාදී. ත. බෝ පනිදා දුක්බනිරෝධේ අරියසවිත. සවිජිකතන්ති මේ හික්බවේ, පුබබේ අනනුස්සුතේසු ධමමේසු වක්වු. උදජාදී,(පෙ).... ආලෝකෝ උදජාදී.

‘මෙය දුක නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආරය සත්‍යය යැ’හි මහතෙනි, මා හට පෙර තොඟසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහල වූයේ ය. ඇනාය පහල වූයේ ය. ප්‍රජාව පහල වූයේ ය. විද්‍යාව පහල වූයේ ය. ආලෝකය පහල වූයේ ය.

‘ප්‍රේමී දුක් නිරුද්ධ වීම නම් වූ ආර්ය සත්‍යය වනාහී සාක්ෂාත් කළ යුත්තේ ය’ සි මහතෙකුනි, මා භට පෙර නොඇසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහළ වූයේ ය. ඇනාය පහළ වූයේ ය. ප්‍රභාව පහළ වූයේ ය. විද්‍යාව පහළ වූයේ ය. ආලෝකය පහළ වූයේ ය.

‘ඒ මේ දුක නිරද්ධ වීම තම වූ ආරය සත්‍යය වනාහි සාක්ෂාත් කරන ලද්දේ ය’ හි මහණෙනි, මා හට පෙර නොඇසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහළ වූයේ ය. ගැනය පහළ වූයේ ය. ප්‍රජාව පහළ වූයේ ය. විද්‍යාව පහළ වයේ ය. ප්‍රාග්‍රෑක්‍ය පහළ වයේ ය.

“දුද් දුක්බනිරෝධගාමීනි පටිපදා අරියසව්චත්ති” මේ හික්බලේ, පුබැබේ අනනුස්සුතේෂු ධමමේසු වක්වු උද්ජාදි, කුණාණා උද්ජාදි, පණ්ඩා උද්ජාදි, විජ්ජා උද්ජාදි, ආලෝකෝ උද්ජාදි. ත. බෝ පනිද් දුක්බනිරෝධගාමීනි පටිපදා අරියසව්චත්ති මේ හික්බලේ, පුබැබේ අනනුස්සුතේෂු ධමමේසු වක්වු උද්ජාදි(පෙ).... ආලෝකෝ උද්ජාදි. ත. බෝ පනිද් දුක්බනිරෝධගාමීනි පටිපදා අරියසව්චත්ති භාවිතන්ති මේ හික්බලේ, පුබැබේ අනනුස්සුතේෂු ධමමේසු වක්වු. උද්ජාදි, කුණාණා උද්ජාදි, පණ්ඩා උද්ජාදි, විජ්ජා උද්ජාදි, ආලෝකෝ උද්ජාදි.

‘මෙය දුක නිරද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව නම් වූ ආරය සත්‍යය යැයි මහණෙනි, මා ඩට පෙර නොඇසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහල වූයේ ය. දූනය පහල වූයේ ය. ප්‍රජාව පහල වූයේ ය. ආලෝකය පහල වූයේ ය.

‘ප්‍ර මෙ දුක නිරද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව නම් වූ ආරය සත්‍යය වනාහි ප්‍රගුණ කළ යුත්තේ ය’ සි මහණෙනි, මා ඩට පෙර නොඇසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහල වූයේ ය. දූනය පහල වූයේ ය. ප්‍රජාව පහල වූයේ ය. විද්‍යාව පහල වූයේ ය. ආලෝකය පහල වූයේ ය.

‘ප්‍ර මෙ දුක නිරද්ධ වීම පිණිස පවතින ප්‍රතිපදාව නම් වූ ආරය සත්‍යය වනාහි ප්‍රගුණ කරන ලද්දේ ය’ සි මහණෙනි, මා ඩට පෙර නොඇසු විරු ධර්මයන්හි ඇස පහල වූයේ ය. දූනය පහල වූයේ ය. ප්‍රජාව පහල වූයේ ය. විද්‍යාව පහල වූයේ ය. ආලෝකය පහල වූයේ ය.

යාවකීවක්ද මේ හික්බවේ, ඉමෙසු වතුසු අරියසවේසු ඒවා තිපරිවටට. ද්වාදසාකාර. යථාභුතං ක්‍රාණදස්සනා. න සුවිසුද්ධ. අහෝසි, නොව තාචාහ. හික්බවේ, සදේවකේ ලෝකේ සමාරකේ සඛ්‍යමකේ සස්සමණබාහ්මණියා පජාය සදේවමනුස්සාය අනුත්තර. සමමාසමබෝධි. අහිසමුද්ධේය් පවිචක්දාසි. යතො ව බෝ මේ හික්බවේ, ඉමෙසු වතුසු අරියසවේසු ඒවා තිපරිවටට. ද්වාදසාකාර. යථාභුතං ක්‍රාණදස්සනා. සුවිසුද්ධ. අහෝසි, අථාහ. හික්බවේ, සදේවකේ ලෝකේ සමාරකේ සඛ්‍යමකේ සස්සමණබාහ්මණියා පජාය සදේවමනුස්සාය අනුත්තර. සමමාසමබෝධි. අහිසමුද්ධේය් පවිචක්දාසි. ක්‍රාණකක්ද පන මේ දස්සනා. උද්‍යාදි, අකුජ්ජා මේ වෙතොවීමුත්ති, අයමන්තිමා ජාති, නත්පිදානි ප්‍රත්ත්තිභාවේත්ති. ඉදුමවෝ හගවා. අත්තමනා පක්ද්වවග්ගියා හික්බු හගවතො භාසිත. අහිනන්දුන්ති.

මහණෙනි, යමතාක් කල් ම මා ඩට මේ වතුරාරය සත්‍ය ධර්මයන් පිළිබඳ ව මේ අයුරින් (ආරය සත්‍යයක් බව යන සත්‍ය දූනය ත්, අනතුරුව කළ යුතු දේ ගැන ඇති කෘත්‍යා දූනය ත්, එය සම්පූර්ණ කළ පසු ඇතිවන කෘත දූනය ත්) පරිවර්ත තුනකින් යුතුව, දෙළාස් ආකාරයකින් යුතුව, ඒ වූ සැටියෙන් ම දූන දර්ශනය ඉතා පිරිසිදුවට අවබෝධ නොවූයේ ද, මහණෙනි, ඒ තාක් ම මම දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බමුන් සහිත වූ, ගුමණබාහ්මණයන් සහිත වූ, දෙවි මිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු ලෝකයෙහි අනුත්තර වූ සමමා සමබෝධිය විශේෂ කොට අවබෝධ කරගත් බවට ප්‍රතිඵා නොදුන්නෙමි.

මහණෙනි, යම කලෙක මා ඩට මේ වතුරාරය සත්‍ය ධර්මයන් පිළිබඳ ව මේ අයුරින් (ආරය සත්‍යයක් බව යන සත්‍ය දූනය ත්, අනතුරුව කළ යුතු දේ ගැන ඇති කෘත්‍යා දූනය ත්, එය සම්පූර්ණ කළ පසු ඇතිවන කෘත දූනය ත්) පරිවර්ත තුනකින් යුතුව, දෙළාස් ආකාරයකින් යුතුව, ඒ වූ සැටියෙන් ම දූන දර්ශනය ඉතා පිරිසිදු වූයේ ද, මහණෙනි, එකල්හි මම දෙවියන් සහිත වූ, මරුන් සහිත වූ, බමුන් සහිත වූ, ගුමණබාහ්මණයන් සහිත වූ, දෙවි මිනිස් ප්‍රජාවෙන් යුතු ලෝකයෙහි අනුත්තර වූ සමමා සමබෝධිය විශේෂ කොට අවබෝධ කරගත් බවට ප්‍රතිඵා දුන්නෙමි.

මා ඩට දූන දර්ශනය පහල වූයේ ය. මාගේ විත්ත විමුක්තිය වෙනස් නොවේයි. මේ අවසන් ඉපදීම යි. දැන් නැවත හටයක් නැත්තේ ය.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාල සේක. සතුටු සිත් ඇති පස්දෙනෙකු ගෙන් යුක්ත වූ ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ භාෂ්‍යතය සතුටින් පිළිගත්තාහු ය.

ඉමස්මිකුද්ව පන වෙයාකරණස්මී. භක්කුමානේ ආයස්මතො කොණ්ඩකුස්ස විරජ. විතමලං ධමමවක්මු. උදපාදි: “ය. කිකුද්වී සමූද්‍යධමම්, සබඳත්ත. නිරෝධධමමන්ති”. පවත්තිනේ ව පන භගවතා ධමමවක්කේ තුම්මා දේවා සද්දමනුස්සාවේසු: “ඒත. භගවතා බාරාණසිය. ඉසිපතනේ මිගදායේ අනුත්තර. ධමමවක්ක. පවත්තිත. අප්පතිවත්තිය. සමණේන වා බ්‍රාහ්මණේන වා දේවේන වා මාරේන වා බ්‍රහ්මුනා වා කේනවි වා ලෝකස්මින්ති”. තුම්මාන. දේවාන. සද්දං සුත්වා වාතුම්මහාරාජිකා දේවා සද්දමනුස්සාවේසු: “ඒත. භගවතා බාරාණසිය. ඉසිපතනේ මිගදායේ අනුත්තර. ධමමවක්ක. පවත්තිත. අප්පතිවත්තිය. සමණේන වා බ්‍රාහ්මණේන වා දේවේන වා මාරේන වා බ්‍රහ්මුනා වා කේනවි වා ලෝකස්මින්ති”. වාතුම්මහාරාජිකාන. දේවාන. සද්දං සුත්වා තාවතිංසා දේවා සද්දමනුස්සාවේසු:(පෙ).... යාමා දේවා(පෙ).... තුසිතා දේවා(පෙ).... නිම්මානරතී දේවා(පෙ).... පරනිම්මතවසවත්ති දේවා(පෙ).... බ්‍රහ්මකායිකා දේවා සද්දමනුස්සාවේසු: “ඒත. භගවතා බාරාණසිය. ඉසිපතනේ මිගදායේ අනුත්තර. ධමමවක්ක. පවත්තිත. අප්පතිවත්තිය. සමණේන වා බ්‍රාහ්මණේන වා දේවේන වා මාරේන වා බ්‍රහ්මුනා වා කේනවි වා ලෝකස්මින්ති”.

මෙම වෙයාකරණය වදාරණ කල්හී ආයුෂ්මත් කොණ්ඩකුයන් වහන්සේට කෙලෙස් රහිත වූ, මලකඩ රහිත වූ, දහම ඇස පහළ වූයේ ය. එනම; ‘හේතු ප්‍රත්‍යායන්ගෙන් හටගන්නා ස්වභාවය ඇති යමකිසිවක් ඇද්ද, ඒ සියල්ල හේතු නිරුද්ධ වීමෙන් නිරුද්ධ වී යන ස්වභාවය ඇත්තේ ය’ යන කරුණ යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ධරම වකුය ප්‍රවර්තනය කළ කල්හී පොලොවවාසී දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බරණැස ඉසිපතන මිගදායෙහි දී මේ අනුත්තර වූ ධරම වකුය කරකවන ලද්දේ ය. ගුමණයෙකු විසින් වේවා, බ්‍රාහ්මණයෙකු විසින් වේවා, දෙව්යෙකු විසින් වේවා, මාරයෙකු විසින් වේවා, මාරයෙකු විසින් වේවා, පොලොවවාසී දෙව්වරු ගබාදය පැවැත්වූවාහු ය. ගුමණයෙකු විසින් වේවා, බ්‍රහ්මයෙකු විසින් වේවා, පොලොවවාසී දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... තාවතිසා දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා යාම දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... යාම දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා තුසිත දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... තුසිත දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා නිම්මානරතී දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... නිම්මානරතී දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා පරනිම්මත වසවත්ති දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... පරනිම්මත වසවත්ති දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා බ්‍රහ්මකායික දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බරණැස ඉසිපතන මිගදායෙහි දී මේ අනුත්තර වූ ධරම වකුය කරකවන ලද්දේ ය. ගුමණයෙකු විසින් වේවා, දෙව්යෙකු විසින් වේවා, මාරයෙකු විසින් වේවා, බ්‍රහ්මයෙකු විසින් වේවා, පොලොවවාසී දෙව්වරු ගබාදය පැවැත්වූවාහු ය’ යනුවෙනි.

වාතුම්මහාරාජික දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා තවිතිසා දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... තවිතිසා දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා යාම දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... යාම දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා තුසිත දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... තුසිත දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා නිම්මානරතී දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... නිම්මානරතී දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා පරනිම්මත වසවත්ති දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... පරනිම්මත වසවත්ති දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා බ්‍රහ්මකායික දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... පරනිම්මත වසවත්ති දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා බ්‍රහ්මකායික දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... පරනිම්මත වසවත්ති දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා බ්‍රහ්මකායික දෙව්වරු ගබාදයක් පැවැත්වූවාහු ය.(පෙ).... පරනිම්මත වසවත්ති දෙව්වරුන්ගේ ගබාදය අසා බ්‍රහ්මයෙකු විසින් වේවා, දෙව්යෙකු විසින් වේවා, මාරයෙකු විසින් වේවා, බ්‍රහ්මයෙකු විසින් වේවා, පොලොවවාසී දෙව්වරු ගබාදය පැවැත්වූවාහු ය’ යනුවෙනි.

ඉතිහ තේන බණෙන තේන මුහුත්තේන යාව බ්‍රහ්මලෝකා සද්දේද් අඛ්‍යාග්‍රගක්ෂි. අයකුද්ව දසසහස්සී ලෝකධානු සංකම්පි සම්පකම්පි සම්පලවේදී, අප්පමාණේන් ව උලාරෝ ඕහාසේ ලෝකේ පාතුරහෝසි: අතික්කම්ම දේවානා. දේවාතුහාවත්ති. අථ බෝ හගවා උඩානා. උඩානේසි: “අක්කුදාසි වත හෝ,

කොන්ඩියෙන්ද්, අනුදායාසි වත හෝ කොන්ඩියෙන්ද්ති". ඉතිහිදී ආයස්මතෝ කොන්ඩියෙන්ද්ස් අනුදායාකොන්ඩියෙන්ද්තිවේ නාමං අහෝසිති.

මෙසේ එකෙනෙහි, ඒ මොහොතෙහි යමතාක් මුහ්මලෝක ඇද්ද, ඒ තාක් ඉහත කී ගබ්දය උස් ව පැනනැගේ ය. මේ දසදහස් ලෝක ධාතුව ද කම්පා වූයේ ය. අතිශයින් කම්පා වූයේ ය. බලවත් ව කම්පා වූයේ ය. දෙවියන්ගේ දේවානුහාවය ඉක්මවා ගිය අප්‍රමාණ වූ උදාර වූ ආලෝකයක් ද ලෝකයෙහි පැතිර ගියේ ය.

එකල්හි භාගාවතුන් වහන්සේ උදානයක් පහළ කළ සේක.

"හවත් කොන්ඩියා තෙමේ ඒකාන්තයෙන් අවබෝධ කළේ ය! හවත් කොන්ඩියා තෙමේ ඒකාන්තයෙන් අවබෝධ කළේ ය!"

මෙසේ ආයුෂ්මත් කොන්ඩියායන් වහන්සේට අනුදායාකොන්ඩියා යනුවෙන් ම මේ නාමය වූයේ ය.

සාදු! සාදු!! සාදු!!!

ධම්මවක්කප්පවත්තන සූත්‍රය නිමා විය.